

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 2000/1

Karar Sayısı : 2000/2

Karar Günü : 21.1.2000

R.G. Tarih-Sayı :10.03.2000-23989

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN : Vezirköprü Kadastro Mahkemesi

İTİRAZIN KONUSU : 18.6.1927 günlü, 1086 sayılı "Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu"nın 83. maddesinin "Aynı davada her taraf ancak bir kere ıslah hakkını kullanabilir" biçimindeki ikinci tümcesinin, Anayasa'nın 2., 36., 13. ve 141. maddelerine aykırılığı savıyla iptali istemidir.

I-OLAY

Kadastro tespitine itiraz ile uyuşmazlık konusu taşınmazın orman alanı içinde kalan bölümünün Hazine adına tescili için açılan davada verilen kararın Yargıtay'ca bozulmasından sonra ikinci kez ıslah isteminde bulunan davacının, HUMK'nun 83. maddesinin ikinci tümcesinin Anayasa'ya aykırılığı savının ciddî olduğu kanısına varan Mahkeme iptali için başvurmuştur.

II- YASA METİNLERİ

A-İtiraz Konusu Yasa Kuralı

Hukuk Usulu Muhakemeleri Kanunu'nun itiraz konusu tümceyi de içeren 83. maddesi şöyledir:

"Madde 83- İki taraftan her biri usule mütaallik olarak yaptığı muameleyi tamamen veya kısmen ıslah edebilir. Aynı dâvada her taraf ancak bir kere ıslah hakkını kullanabilir"

B- Dayanılan Anayasa Kuralları

İtiraz başvurusunda Anayasa'nın 2., 13., 36. ve 141. maddelerine dayanılmıştır.

III- İLK İNCELEME

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 8. maddesi uyarınca yapılan ilk inceleme toplantısında, başvuru kararı ve ekleri, ilk inceleme raporu, iptali istenen yasa kuralı ve dayanılan Anayasa kuralları ile bunların gerekçeleri ve öteki yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü :

Anayasa'nın 152. ve 2949 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 28. maddesine göre, mahkemeler bakmakta oldukları davada uygulayacakları yasa ya da kanun hükmünde kararname kurallarını Anayasa'ya aykırı görürler

veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık savının ciddî olduğu kanısına varırlarsa o hükmün iptali için Anayasa Mahkemesi'ne başvurmaya yetkilidirler. Ancak bu kurallar uyarınca bir mahkemenin Anayasa Mahkemesi'ne başvurabilmesi için; elinde yöntemince açılmış ve görevine giren bir davanın bulunması ve iptali istenen kuralların da o davada uygulanacak olması gerekmektedir. Uygulanacak yasa kuralları davanın değişik evrelerinde ortaya çıkan sorunların çözümünde veya davayı sonuçlandırmada olumlu ya da olumsuz yönde etki yapacak nitelikte bulunan kurallardır.

Mahkeme'nin bakmakta olduğu davanın Yargıtay'ın bozma kararı vermesinden sonraki evresinde, davacı tarafından ikinci ıslâh dilekçesi verilmiştir.

HUMK'nun 84. maddesinde ıslâhın, soruşturmaya tâbi olan davalarda soruşturma bitinceye kadar soruşturmaya tabi olmayan davalarda ise yargılamanın sonuna kadar yapılabileceği belirtilmiş, 4.2.1948 günlü 10/3 sayılı Yargıtay İçtihadı Birleştirme kararında da bozmadan sonra ıslâha gidilemeyeceği açıklanmıştır.

2797 sayılı Yargıtay Kanunu'nun 45. maddesine göre İçtihadı Birleştirme kararları benzer hukukî konularda Yargıtay genel kurullarını, dairelerini ve adliye mahkemelerini bağlamaktadır.

Bu nedenle, bozma kararından sonra ıslâha gidilemeyeceğinden, bakılmakta olan davada, 83. maddenin ikinci tümcesinin uygulanma olanağı bulunmamaktadır.

İstemin başvuran Mahkeme'nin yetkisizliği nedeniyle reddi gerekir.

IV- SONUÇ

18.6.1927 günlü, 1086 sayılı "Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu"nun 83. maddesinin ikinci tümcesi itiraz başvurusunda bulunan Mahkeme'nin davada uygulayacağı kural olmadığından, bu tümceye ilişkin itirazın mahkemenin yetkisizliği nedeniyle REDDİNE, 21.1.2000 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan	Başkanvekili	Üye
Ahmet Necdet SEZER	Haşim KILIÇ	Yalçın ACARGÜN

Üye	Üye	Üye
Mustafa BUMİN	Sacit ADALI	Ali HÜNER

Esas Sayısı : 2000/1
Karar Sayısı : 2000/2

Üye

Fulya KANTARCIOĞLU

Üye

Mahir Can ILICAK

Üye

Rüştü SÖNMEZ

Üye

Ertuğrul ERSOY

Üye

Tülay TUĞCU